

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Факультет «Образотворче мистецтво»
Кафедра «Монументальний живопис»

**РОЗПИС ЖИТЛОВОГО БУДНКУ В МІСТІ ЧЕРНІВЦІ УКРАЇНСЬКОЇ
ОПЕРНОЇ СПІВАЧКИ ЛІДІЇ ЛИПКОВСЬКОЇ НА ТЕМУ «ПРИМАДОННА»**

Магістерська робота

Виконав магістрант

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво»,
декоративне мистецтво, реставрація»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
ОПП «Сучасні візуальні практики»
спеціалізації «Монументальний живопис»

ПАВЛОВСЬКИЙ АНДРІЙ АНДРІЙОВИЧ

Науковий керівник: зав. кафедри монументального
живопису ХДАДМ, професор

Носенков Володимир Миколайович

Консультант: канд. мист., проф. кафедри

Котляр Євген Олександрович

Рецензент: **Єрофєєва Ольга Юрїївна**

Харків 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ І. АВТОРСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	5
Висновки до першого розділу	9
РОЗДІЛ ІІ. АНАЛІЗ АНАЛОГІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	10
Висновки до другого розділу	19
РОЗДІЛ ІІІ. ОБҐРУНТУВАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ЗАДУМУ	20
3.1. Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму	22
3.2. Художньо-технологічні засоби виконання твору	23
3.3. Етапи виконання кваліфікаційної роботи	28
Висновки до третього розділу	29
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32
ДОДАТКИ	
СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ	34
АЛЬБОМ ІЛЮСТРАЦІЙ	35

ВСТУП

Мурал – художній розпис зовнішніх стін будинків. Мурал, як вид сучасного мистецтва споріднений із попереднім проявом молодіжної субкультури – графіті, розвивається від кінця 20 ст., історично є продовженням монументального живопису. За технікою виконання мурал змінив традиційну енкаустику, мозаїку, стінопис, фреску, альсеко, клейові й олійні фарби на акрил, синтетичні фарби, цифровий друк тощо. Сучасний вуличний стінопис у містах України подекуди виконує декоративну роль, прикрашаючи райони з одноманітною архітектурою, надаючи їм індивідуальні риси. Збільшення кількості муралу пов'язане зі зміною парадигм у світовому малярстві, з концепцією інтерактивності з глядачем. Стріт-арт художники виносять твори у публічний простір, долаючи галерейну замкненість [9].

Актуальність теми. Тема дипломного проєкту «Розпис житлового будинку української оперної співачки Лідії Липковської у місті Чернівці на тему «Примадонна»» є актуальною, так як розкриває глядачам постатей, які жили на території чернівецької області та внесли свій історичний внесок в культуру, науку, політику свого народу. Українські культурні діячі, співаки, митці, музиканти, поети XIX – початку XX століть були відомі, як в Україні так і за її межами. З роками імена та історії цих людей стають менш популярними, як серед звичайних людей, так і серед представників культури. Тому мета дипломного проєкту має показати та наштовхнути глядачів на пізнання власної історії регіону свого проживання. Окрім візуального характеру мурал доповнює сторітейлінгову частину міста приваблюючи, як місцевих так і гостей.

Мета роботи. Мурал має показати глядачам культурних діячів, які проживали на території Чернівецької області та міста Чернівців.

Задача. Робота полягає в наступному:

1. Розробка авторської концепції рішення теми;
2. Аналіз аналогів;

3. Обґрунтування практичної реалізації творчого задуму;
4. Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму;
5. Художньо-технологічні засоби виконання твору;
6. Розробка фор-ескізу;
7. Реалізація муралу;
8. Створення візуалізації.

Об’єктом дослідження є розробка дипломної роботи, а саме створення мурал на якому зображена українська оперна співачка Лідія Липковська.

Предметом дослідження виступає стилізація, авторське бачення композиції та виконання муралу, зображення деталей з біографії головної героїні разом з нею, як пов’язаних елементів композиційного рішення проєкту.

Методи дослідження. Магістерська робота використовує такі методологічні підходи як, діяльнісний – для дослідження співачки, як теми суб’єкту магістерської роботи, а саме цілі та роль її життєдіяльності; – культурологічний – щоб визначити вплив та культурну спадщину; – структурний – для більш детального тлумачення виконання роботи, а саме етапів пошуку аналогів і прототипів, створення ескізів та авторської концепції й етапи та техніки виконання муралу; – термінологічний – для більш детального пояснення процесів розробки. Також робота включає в себе низку методів, а саме описового – для більш детального проведення дослідження; – структурного – для встановлення зв’язків між теоретичної та практичною частинах роботи.

Структура. Робота складається з завдання на дипломний проєкт, вступу, трьох розділів та підрозділів, висновками, списком використаних джерел, альбомом і списком ілюстрацій.

РОЗДІЛ І

АВТОРСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

У даному розділі розглядається авторська концепція дипломної роботи, а саме проблематика та актуальність теми, яка представлена в роботі. Також розглядаються актуальні нововведення, які будуть використовуватися в дипломному проєкті.

Концепція – система поглядів, те або інше розуміння явищ і процесів; єдиний, визначальний задум. Концепція істотно відрізняється від теорії не тільки своєю незавершеністю, але й недостатньою верифікованістю. Очевидно, її можна вважати сурогатною формою теорії. Головне призначення концепції полягає в інтеграції певного масиву знання, у прагненні використовувати його для пояснення, пошуку закономірностей [3].

Концепція дипломного проєкту на тему розпис житлового будинку в місті Чернівці української оперної співачки Лідії Липковської на тему «Примадонна», розкриває себе у вигляді просторової композиції на історичну, соціально-естетичну тематику, головною героїнею, якої виступає українська оперна співачка Лідія Липковська.

Українські культурні діячі, співаки, митці, музиканти, поети XIX – початку XX століть були відомі, як в Україні так і за її межами. З роками імена та історії цих людей стають менш популярними, як серед звичайних людей, так і серед представників культури. Тому мета дипломного проєкту має показати та наштовхнути глядачів на пізнання власної історії регіону свого проживання. Окрім візуального характеру мурал доповнює сторітелінгову частину міста приваблюючи, як і місцевих, так і гостей.

Композиція дипломного проєкту має просторовий характер та використовує прийом ілюзії, яка відображається у трансформації оперного залу. Балкони виступають в ролі лінії, що окутує сцену з головною героїнею та вивертається ближче до низу композиції і показує глядача сюжету твору.

У композиції використовується авторська стилізація в кубістичному стилі, що вдало підходить, як і для масштабів будівлі, так і для передачі характеру, емоцій і образу героїв художнього твору.

Кольорова палітра включає в себе різні забарвлення і відтінки, які підкреслюють героїв композиції, виділяючи їх. Саме ж оточення має менш динамічне забарвлення, його мета підкреслити головну сцену.

Таким чином, тема дипломної роботи актуальна, так як розкриває відомих постатей свого народу глядачам показуючи, що культурна діяльність українського народу відома за межами країни. Новизною кваліфікаційної роботи виступає кубістична стилізація.

Для більш детального розкриття і обґрунтування авторської концепції був проведений історико-культурне дослідження теми, а саме вивчення та аналіз головної героїні твору і вплив муралів відомих постатей на сторітелінг міста.

Лідія Липковська – визначна оперна співачка ХХ ст. з когорти українських акторів оперної сцени, талант яких належить до скарбниці світової музичної спадщини. Хоча за життя в численних схвальних рецензіях та статтях Липковську називали російською співачкою, вона сама, на відміну від декого із співвітчизників, пишалася українською культурою, завжди зберігала в серці любов до рідного краю. І дарма недоброзичливі критики дорікали їй за “польсько-український акцент, за малоросійську сльозу”. Її навіть називали “хохлушкою з Полтави”. Липковська в мемуарах писала, що “рідні малоросійські пісні, власні глибокі і правдиві почуття” були джерелом, яке наповнювало її талант.

Народилася Лідія Яківна Липковська 28 квітня 1884 р. в родині народного вчителя в селі Бабин Хотинського повіту. Декілька поколінь з родини Липковських залишили помітний слід в світі музики: скрипаль М. Небожинський, меццо-сопрано Петербурзького Імператорського театру Е. Трико. Знаменитою тіткою Лідії була Марія Заньковецька [7].

У житті одинадцятирічної дівчинки переломним став переїзд до Кам'янця-Подільського і вступ до Маріїнської жіночої гімназії. У 80-их роках 19 ст. Кам'янець-Подільський, як центр губернії, відзначався досить інтенсивним культурним життям. У репертуарі театральних труп, які гастролювали в місті, були твори Глінки, Даргомижського, Верді, Гуно, Бізе, Чайковського. На афішах майоріли імена відомих акторів того часу: Кропивницького, Заньковецької, Садовського [7].

1901 року Липковська закінчила Кам'янець-Подільську Маріїнську жіночу гімназію. Як засвідчує атестат, виданий на ім'я Лідії Липковської, випускниця при відмінній поведінці виявила гарні успіхи у вивченні всіх предметів. Вона мала право бути домашньою вчителькою і викладати ті предмети, з яких виявила добрі успіхи .

Проте домашньою вчителькою Липковська не стала. Навесні 1901 року 17-річна Лідія познайомилася в Кам'янці-Подільському з Христофором Маршнером, який 1897 року закінчив Кам'янець-Подільську чоловічу гімназію , вивчав східні мови в Петербурзькому університеті та приїхав на Великодні свята до батьків. Особливо Лідію та Христофора зблизило те, що обоє захоплювалися творчістю Шекспіра. Коли Христофор Маршнер приїхав до батьків Лідії Липковської просити благословення на шлюб, то отримав відмову: батько вважав доньку занадто юною, тож радив зачекати з одруженням 2 – 3 роки. Проте проти волі батьків Лідія таємно взяла шлюб із Христофором і виїхала з ним у Петербург [8].

1906 року закінчила Петербурзьку консерваторію. Навчалася в Наталії Ірецької. Із донькою Аріадною.

У 1906 – 1916 роках (з перервами) була солісткою Маріїнського театру в Петербурзі.

У 1909 – 1914 роках гастролювала в містах Західної Європи та Північної Америки.

Від 1917 року жила за кордоном. У 1927 – 1929 роках гастролювала в СРСР. Виступала в Україні – в Києві, Одесі, Дніпропетровську, Харкові [8].

Лідія Липковська мала надзвичайно красивий голос «срібlistого» теплого тембру та широкого діапазону (три октави, вільно брала фа третьої октави), легко виконувала віртуозні пасажі. Її голос порівнювали із флейтою та скрипкою. Зарубіжні музичні критики ставили її в один ряд із видатними співачками Марією Ван Зандт, Аделіною Патті, Марією Малібран, Амелітою Галлі-Курчі.

Відзначали також драматичний талант співачки: «Вона – завершена трагедійна актриса. Патетична гра, сильна промовистість і скульптурно гармонійна жестикуляція роблять Лідію Липковську однією з найвидатніших артистичних фігур епохи» [8].

Сторітелінг – технологія створення історії та передачі за її допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача [9].

Сьогодення швидкоплинне, стрімке та інформаційно перевантажене. Відтак людям необхідні ефективні способи обробки й передачі інформації, як сторітелінг.

Завдання сторітелінгу – за допомогою розповіді створити умови для мотивації дітей до навчання на занятті або під час освітньої ситуації, викликати симпатію до головного персонажа, який допоможе зацікавити вихованців і доступно донести до них потрібну інформацію [17].

Сучасний мурал як вид масового мистецтва яскраво відображає дух мас та їхню реакцію на ті чи ті зміни в суспільстві. Проте все ще мало вивчено взаємозв'язок культури та суспільства різних часів із розвитком муралізму, тому в роботі укладено стислий історичний ланцюг соціокультурного розвитку мистецтва муралу.

Мурал як вид мистецтва сьогодні зазнав кардинальних змін у порівнянні з його історичними витоками. Так, наприклад, за часів античності, коли люди вірили в міфологію, звеличували богів та своїх правителів, їхнє мистецтво настінного живопису відображало тогочасну культуру. Зображення мали міфологічний, політичний характер, адже суспільство було ієрархічним, сповненим містичними уявленнями про світ, захоплювалося могутністю держави, воєнними перемогами та красою людини, що відобразилося у фресках та загалом у мистецтві давньої Греції та Римської імперії [10, с. 48 – 57].

Висновки до першого розділу.

Отже, обґрунтувавши і проаналізувавши авторську концепцію складаються висновки, що кваліфікаційна робота є актуальною, так як висвітлює історичних постатей України у сучасній інтерпретації мистецтва. Доповнює сторітелінгову складову міста та спонукає жителів і відвідувачів Чернівців цікавитись історією, культурою та оперним надбанням держави.

Таким чином, муралізм вплинув на культурний та творчий розвиток міст. Його початок дав змогу різним художникам і майстрам відкрити для себе і для глядачів нові враження, продемонструвати нові техніки розпису стін та зробити будівлі більш впізнаваними.

Головна мета композиції творчого проєкту є створення муралу з просторовою та динамічною композицією. Центральною постаттю виступає оперна співачка Лідія Липковська, її історію має цікавий та драматичний характер, що має вплинути на композицію.

РОЗДІЛ II

АНАЛІЗ АНАЛОГІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Даний розділ дипломного проєкту розглядає аналоги кваліфікаційної роботи, а саме їх пошук, аналіз характеристик творів митців, які сприяють на виконання дипломного проєкту.

Аналог – ображення чи форма, відповідна іншим за якими-небудь ознаками (призначенням, конструкціями, темою, сюжетом, композицією, характеру моделювання, матеріалу, техніці виконання). Аналог зумовлюється широтою задуму, історизмом мислення архітектора або художника, призначений задовольнити інтелектуальні потреби споживача художнього твору у розумінні алегорій, багатозначності змістів, багатомірності смислів [2].

Сюжет композиції дипломного проєкту має на меті показати оперний зал з героїнею теми. За рахунок драматичної образу героїні композиція матиме динамічний та оптично ілюзійний характер (Іл. 18. Аналог 1. – Іл. 28. Аналог 11.).

Опера – музично-драматичний жанр, що ґрунтується на синтезі музики, слова, дії. В опері сценічна дія органічно поєднується з вокалом (солісти, ансамблі, хор), та інструментальною (оркестр) музикою, досить часто – з балетом і пантомімою, образотворчим мистецтвом (гримом, костюмами, декораціями, світловими ефектами, піротехнікою тощо). У більшості випадків опери пишуться за літературними сюжетами. Основою вокальних номерів є текст, який називається лібрето [11].

Опера виникла наприкінці XVI сторіччя в Італії, як спроба групи вчених-гуманістів, літераторів і музикантів відродити давньогрецьку трагедію у вигляді *dramma per musica*. Першим операм передували з одного боку, форми ренесансного театру, в яких музика відігравала поступово все більше значення, з іншого – розвитком сольного співу з інструментальним супроводом. На думку Асаф'єва передвісником опери став «найглибший в історії музики переворот, що змінив якість

інтонації, тобто виявлення людським голосом і говіркою внутрішнього змісту, душевності, емоційної налаштованості» [11].

Багатоманіття стилів, властиве музиці першої половини XX століття, позначилося і на оперному жанру цього періоду. Тенденція до відмови від тональності і тяжіння до речитативності, що намітилася в пізніх операх Вагнера, знайшла своє продовження у творчості композиторів експресіоністичного напрямку – Ріхарда Штрауса, і, насамперед, композиторів нововіденської школи – А. Шенберга і А. Берга [11].

Експресіоністичному напрямку протистояв неокласичний, представниками якої в оперному жанрі стали І. Стравінський, П. Гіндеміт, композитори Французької шістки і, частково, С. Прокоф'єв. В цих операх зберігається номерна структура, канони класичної опери можуть свідомо відтворюватися (наприклад, «Цар Едип» І. Стравінського) або пародіюватися (наприклад, «Любов до трьох апельсинів» С. Прокоф'єва).

Унікальним явищем залишається імпресіоністична опера К. Дебюссі «Пелеас і Мелізанда». З експресіоністичним напрямком її поєднує символізм, переважання речитативності і наскрізна структура, натомість опера витримана на півтонах, переважає споглядальне, статичне розгортання [11].

Оперний театр – театральна будівля, призначена для виконання оперних постановок, що складається зі сцени, оркестрової ями, зали для глядачів та приміщень для переодягання та зберігання декорацій. Тоді як більшість будівель такого типу призначені виключно для оперних постанов, інші є частинами багатофункціональних культурних центрів [12].

Перші оперні театри з'явилися в середині XVII століття спочатку в Венеції, а потім в інших містах Італії і призначалися для розваги аристократії.

При будівництві оперних театрів з часу їх виникнення до наших днів використовувалися дві різні тенденції:

У класичному ярусному театрі прихильність публіки в ложах мало таку ж значимість, як і те, що відбувається на сцені. Глядацька зала і сцена були яскраво освітлені. Виконавці співали на авансцені, в той час як задня частина сцени служила для змінюваних декорацій. В сучасних театрах використовується вся сцена від рампи до задника сцени, зал для глядачів затемнений і має напівкруглу форму.

Друга важлива тенденція стосується розташування оркестрової ями. У театрі бароко музиканти перебували на одному рівні з партером. Диригент був не обов'язковий, так як оркестр і виконавці мали безпосередній контакт. Згодом оркестр став займати все більше місця, в результаті цього з'явилася оркестрова яма. При будівництві Байройтського театру Ріхард Вагнер влаштував спеціальну оркестрову яму для виконання своїх творів. Вона ярусами йде глибоко під сцену і закрита зверху, таким чином, не можна точно встановити джерело звуків, що створює додатковий сценічний ефект.

У XVIII столітті глядачем оперних театрів стала і буржуазія. Оперні театри перетворилися з палацових театрів в державні опери.

Поняття «оперний театр» включає в себе не тільки будівлю театру, а й установу. Під цим можна розуміти як постійну труп театру (солісти театру, хор, балетна трупа, оркестр, статисти), так і художніх керівників (директор, диригенти, режисери, драматурги, помічники режисера), адміністрація, каси, гардероб і театральні майстерні [12].

Техніка оперного співу у часи, коли електричне підсилення звуку не було відомим, розвивалось орієнтуючись на задачу відтворення достатньо голосного звуку, що міг би бути чутний поверх звуку оркестру. Потужність оперного голосу завдяки злагодженій роботі трьох компонентів – дихання, гортані і резонаторів – сягає 120 дБ на відстані 1 метр [11].

Співаки, а також ролі, які вони виконують, класифікують за типом голосу відповідно до теститури, тембру і характеру. Серед чоловічих оперних голосів розрізняють бас, баритон і тенор, серед жіночих – контральто і мецо-сопрано і

сопрано. В свою чергу існує і детальніший поділ, наприклад, розрізняють сопрано колоратурне, ліричне, драматичне тощо. Інколи чоловіки також співають жіночими голосами, особливо така практика була поширена в минулі епохи, коли молодих співаків заради збереження високого голосу піддавали кастрації [11].

Один із головних етапів розробки дипломного проєкту – це вплив художнього стилю кубізму та його відтоків у сучасному мистецтві (метамодерні). Окрім кубізму однією з ознак авторського стилю є спрощення форм використовуючи прості геометричні фігури (Іл. 1 – Іл. 18).

Кубізм – авангардна течія в образотворчому мистецтві початку ХХ століття, яка передувала абстрактному мистецтву. Кубізму притаманні підкреслено геометризовані форми, прагнення подрібнити об'єкти на стереометричні складові [6].

Кубізм мав бути мистецтвом, котре, за словами Пабло Пікассо, відтворює світ не таким, яким його бачить митець, а таким, яким він його мислить. Шляхом розкладання всіх предметів і форм на прості геометричні фігури та їх перекомбінування відповідно до задуму митця кубісти сподівалися прийти до створення інтелектуального й аналітичного живопису, здатного розкривати структуру речей і їхню внутрішню сутність, виражати «константи буття», підніматися до рівня вимог сучасності, входити в неї і сприяти її перебудові.

Кубізм залучив таких художників як Хуан Гріс, Ф. Лежé і Р. Делоне. Серед майстрів, що звертались до стилістики кубізму в інших країнах – голландаець Лео Гестел, росіянка Любов Попова та інші. В творах останніх набував менш радикальних і руйнівних якостей [6].

Період з 1910 по 1912 рр. називають «аналітичним»: предмет дробиться на дрібні межі, які чітко відокремлюються один від одного, предметна форма як би розпливається на полотні, кольору як такого практично немає (Шлюб «На честь Й. С. Баха», 1912 р.). В останньому, відомому як «синтетичний» кубізм, картини перетворюються в барвисті, площинні панно (Пікассо «Харчевня», 1913-1914 рр.), Форми стають більш декоративними, в малюнок вводяться літерні трафарети і різні

наклейки, що утворюють колажі. У цій манері разом з Браком і Пікассо пише Хуан Гріс. Перша світова війна поклала кінець співпраці Брака і Пікассо, проте їх творчість мала великий вплив на інші течії, в тому числі на футуризм, орфізм, пуризм і вортіцизм [6].

Стилізація – у мистецтві й літературі свідоме наслідування формальних прикмет якогось стилю. У мистецтві можна стилізувати під будь-який стиль (єгипетський, візант., бароковий, бідермаєр, народне мистецтво тощо); часом це наслідування виростає у власні стилі (неокласицизм, неовізантизм, неореалізм тощо).

Стилізація це один із прийомів візуальної організації образного вираження, при якому виявляються найбільш характерні риси предмета і відкидаються непотрібні деталі. Стилізація як процес роботи являє собою декоративне узагальнення зображуваних об'єктів (фігур, предметів) за допомогою ряду умовних прийомів зміни форми, об'ємних і колірних співвідношень.

Творчий метод стилізації увазі запозичення історичних, національних, сюжетних мотивів або художніх прийомів із уже наявного культурного досвіду, їх творче переосмислення і образну передачу сучасними художніми засобами [14].

Стилізація – відтворення або «імітація образної системи та формальних особливостей одного зі стилів минулого, використаних у новому художньому контексті». Поняття, похідне від терміна «стиль». Стилізація зазвичай передбачає трансформацію без втрати впізнаваності будь-якого предмета чи зображення, тому її часто плутають зі спрощенням, геометризацією чи абстрагуванням. Для відтворення будь-якого стилю необхідно спростити, а змістовно перетворити предмет відповідним цьому стилю образом. У середніх художніх училищах, дитячих гуртках та студіях всупереч науковому визначенню терміна часто використовують поняття «декоративної стилізації» як узагальнення форми способом підкреслення її площинності, характеру силуету, текстури чи кольору [15].

У образотворчому та декоративному мистецтві під стилізацією розуміють творчий метод, що ґрунтується на відносинах: стилізований зразок – стилізуюча

композиція. Стиль – цілісність якостей, що рідко досягається; не випадково його називають «нездійсненою ідеальною тенденцією». Стил ь ненавмисний, його поява спонтанно; стилізація – результат попередніх роздумів чи заданості прототипу, іконографічного джерела, яке називають стилізованим. Стил ізацію слід відрізн яти від абстрагування (узагальнення форми з відволіканням від випадкових та несуттєвих якостей) та геометризації (спрощення з акцентуванням геометричної основи форми) [15].

Стил ізація також застосовується з метою підкреслення функціональних чи художньо-виразних якостей предмета. Предметом художньої гри можуть обиратися окремі теми, форми та мотиви. Іноді подібний творчий метод так і називають стилізацією мотиву. Характерні приклади – творчість художників ар нуво , які вибирали як стилізований мотив вигнуту лінію або химерні обриси природних форм (так званий «флоральний стиль») [15].

Ще одне значення терміна «стил ізація» – підпорядкування композиції художнього твору умовам ширшого цілого – ансамблю з стилем, що раніше склався, в який цей твір включається на правах складової частини. Розуміння декоративності як якості, що виникає в результаті прагнення художника органічно вписати свій твір у навколишнє середовище, дозволяє називати такий метод декоративною стилізацією. В одному випадку стиліст подумки переноситься в іншу історичну епоху, в іншому прагне органічно мислити в актуальному, але склалося до нього просторово-предметному середовищі. Тому ретроспективну стилізацію можна назвати історичною або тимчасовою, а декоративну – просторовою. Декоративна стилізація найбільш повно проявляється в декоративному та монументально-декоративному мистецтві: в оформленні інтер'єру, монументального розпису, мозаїці, фресці, вітражі. У крайньому вираженні декоративна стилізація призводить до орнаменталізації образотворчих форм [15] .

Форма – у дизайні під формою розуміють зовнішній вигляд, об'ємно-просторову організацію матеріального предмета. Просторова побудова виробу як

система матеріальних відношень точок, ліній, ребер, кутів, поверхонь, граней, фігур, об'ємів, що мають певні виміри.

Загальна вимога до форми – узгодженість всіх її елементів на основі композиційних закономірностей.

Форма – це засіб вираження художнього образу через колір та матеріальну форму. У дизайні розрізняють три форми: функціональну, чи утилітарну, визначеною призначенням предмета або утилітарними потребами людини; конструктивну, яка потребує знання фізичних, механічних, хімічних і інших властивостей матеріалів; естетичну, відповідальну за оформлення речей з стильовим дизайном.

Форма – поняття матеріальне. Під формою розуміємо два аспекти. Передусім, це форма подачі образотворчого матеріалу, яка може бути реалістичною, стилізованою та модерністською (антиреалістичною).

Друга іпостась – це формат твору, котрий має важливе значення для виявлення задуму автора. Розмаїття форматів (коло, овал, прямокутник простий і витягнутий по горизонталі, трикутник і. т. д.) дозволяє художнику міцніше підкреслювати ідею композиції.

Вдалою вважається така композиція, в якій у глядача не виникає бажання розсунути або зменшити межі формату, змінити його масштабність.

Отже, ознайомившись з основними ознаками форма і процес, властивими будь-якому предмету, штучному чи природному, незалежно від його естетичних якостей. Обізнаність із цими ознаками була потрібною лише для того, щоб підійти до основної нашої мети -пізнання того, що таке гармонійна форма, які її ознаки і як вона створюється.

Знайдена художником гармонійна форма предмета має низку необхідних якостей. Вона органічна і цілісна, її частини пропорційні і ритмічні, уся вона співрозмірна людині і предметному оточенню, пластична, колір її радує око.

Гармонійна форма створюється за законами краси. Це загальноприйняте визначення умовне: у мистецтві немає законів, подібних до законів математики чи фізики, а мова може йти тільки про деякі закономірності.

Процес створення гармонійного твору має назву «композиція». Поняття композиція стосується однаковою мірою й інших видів творчості – живопису і скульптури, літератури і музики.

Але кожен жанр має свої, властиві йому особливості. Тому й композиція у дизайні має свою методику і свою термінологію. Вона передусім спирається на необхідні якості або властивості дизайнерського твору.

Ці якості або властивості ґрунтуються на особливостях сприймання і називаються категоріями композиції. Ми назвемо головні з них, прийоми і засоби композиції: органічність і цілісність форми, пропорційність і ритм, масштабність, пластичність, колір і поєднання кольорів. Кожну з категорій ми розглядатимемо як мету, пояснюючи, за допомогою яких засобів цієї мети досягають [20].

Композиція зазвичай вживається у двох значеннях. З одного боку, композиція – це побудова художнього твору, яка обумовлена його змістом, призначенням і характером. А з іншого боку композицією називають і сам твір, тобто кінцевий результат діяльності художника. Композиція є одним з основних організуючих компонентів кожного художнього твору. Саме композиція надає йому цілісність, підпорядковує його елементи один одному і цілому. Композиція «тримає» простір, організує його і підпорядковує так званим законам композиції [4].

Рівновага залежить від розташування основних мас композиції, від організації композиційного центру, від пластичної і ритмічної побудови композиції, від її пропорції, від колірних, тональних і фактурних відносин окремих частин між собою.

Рівновага проявляється по-різному в симетричних і асиметричних композиціях. Наявність симетрії ще не є гарантією врівноваженості в композиції. Кількісна невідповідність симетричного елемента і площини (або диспропорція частин і цілого) робить її візуально неврівноваженою. Людина завжди тяжіє до

рівноваги форм, що створює повніший психологічний комфорт, гармонію проживання в предметно-просторовому середовищі. Урівноважити симетричну композицію набагато легше, ніж асиметричну, і досягається це простішими засобами, оскільки симетрія вже створює передумови для композиційної рівноваги.

Вдало знайдена симетрична композиція сприймається легко, незважаючи на складність її побудови. Асиметрична ж, часом, потребує тривалішого осмислення і розкривається поступового. Проте, твердження, що симетрична композиція є виразнішою – неправомірне. Історія мистецтв доводить, що асиметрично побудовані за законами гармонії композиції ніяк не поступаються виразністю, з погляду художньої цінності, симетричним [4].

Глибинно-просторова композиція є вершиною творчих можливостей для художника. Вона впливає на глядача не тільки поєднанням площин, об'ємів, а й паузами між ними. Вплив простору незаперечно сильніше, ніж площини або об'єму. Йдеться не про значущість або художню цінність, а саме про ступінь можливого впливу, у просторі вона більша, оскільки глядач належить до нього та огортає його. Вплив гармонійного простору, побудованого за законами гармонії, сприятливо впливає на особистість. Однак, глибинно-просторова композиція вирішує й інші задачі. Так, використовуючи вплив простору, емоційно забарвленого, що несе визначений образ, філософію, можна змусити підкоритися йому. Ця його особливість постійно використовувалася протягом всієї історії людства. Так організовувалися гладіаторські бої, виходи царюючих осіб, інквізиторські дійства і т.ін. Все це робили обмірковано, komponували в просторі елементи (місця глядачів, помости, балдахіни, прапори, і т.ін.). Враховувався кількісний вплив кольору і фактури. Наприклад, золото парчі, червоний колір оксамиту, чорний – сутани, блиск озброєння. Активно використовувалися світлові й звукові ефекти. Гарячі багаття й смолоскипи, барабани, сигнал труби та інші ефекти – все загалом створювало атмосферу, що психологічно впливала на глядача. Те ж саме відбувається і на

спортивно-театралізованих виставах (відкриття Олімпійських ігор, гала-концерти, шоу різного роду і т. ін.) [4].

Художній задум, технічні засоби, вічні, але постійно мінливі способи вираження – все, що є пластикою, – складають сюжет живопису. Сюжет картини має не більше естетичного значення, ніж назва картини; важливо тільки, як сюжет картини передано. У мальовничий сюжет входять усі естетичні та пластичні сили: розташування, гармонії, матеріалу, які дають змогу реалізувати – з примарних реальностей або уявних почуттів, підказаних сюжетом картини, – чудесну драму художнього задуму. Самому художнику важливий тільки сюжет живопису: ним він висловлює свою творчу волю [18].

Висновки до другого розділу.

Отже, проаналізувавши аналогії та провівши аналіз об'єктів та композиційних прийомів було складено певні висновки.

Сюжет тісно пов'язаний з оперною діяльністю головної героїні художнього твору, сама тема оперного театру спокушає та змушує застосовувати гру з простором у композиції, гру з ілюзіями зали та певними кольорами.

Кубізм, у даній роботі, слугує, як певний модифікатор стилізації. Саме кубістичний стиль формоутворення буде використовуватись в авторській подачі дипломного проєкту. Поєднання кубізму з мінімалізмом та використанням геометричних фігур є однією із ключових засобів авторського стилю.

РОЗДІЛ III

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ЗАДУМУ

Розділ проводить низку задач, які виконують для реалізації творчого задуму, а саме історію стінопису, практичне виконання муралу, розглядається практична проблематика теми кваліфікаційної роботи.

Для виконання дипломної роботи було застосовано низку методів та художніх приймів, таких як комп'ютерна 2D графіка за допомогою якої було створено ескізні напрацювання проєкту, композиційний аналіз, підготовку екстер'єру до візуалізації та сама візуалізація проєкту (Іл. 29 – Іл. 36.). Сам проєкт (форескіз та фрагмент) виконується з допомогою техніки розпису акрилових фарб.

Стінопис – різновид живопису, твори якого мають самостійне значення і сприймаються незалежно від оточення. Твір монументального живопису створюється на стаціонарній (на відміну від станкового малярства), а не на утилітарній (на відміну від декоративного живопису) поверхні. Згідно з тлумачним словником мистецтвознавчих термінів: «Монументальний живопис – це твір образотворчого мистецтва значного розміру, пов'язаний з архітектурою, але із самостійним і суспільно значимим образним змістом». Він безпосередньо пов'язаний з архітектурою, прикрашає стіни, стелі, підлогу та інші елементи архітектури споруд; може бути розташованим в інтер'єрі та екстер'єрі будівлі. До його технік належать всі види розпису по тиньку, мозаїка, вітраж, енкавстика, сграфіто, майоліка, гаряча емаль, кольоровий цемент, а також зроблені спеціально для певного приміщення живописні панно на полотні та гобелени. Слід відзначити, що олійна фарба інколи використовується для стінопису, проте вона зарекомендувала себе як нестійка й недовговічна. З розвитком технологій в декоративному оформленні інтер'єрів повноцінно використовуються фарби, лаки та емалі на основі синтетичних сполук [16].

Беззаперечним є те, що монументальне мистецтво є одним з видів образотворчого мистецтва, що активно впливає на формування навколишнього

середовища людини й належить до найдавніших проявів її творчості. Художня сутність полягає у репрезентації соціальних, релігійних, філософських, політичних ідей, що розкривають образну модель світогляду представників живопису. Монументальний живопис змінюється під впливом сучасних тенденцій, що обумовлюється новими соціокультурними потребами та архітектонікою інтер'єру. Мета діяльності монументалістів полягає в перетворенні архітектурного простору, внесенні в нього нових естетичних форм. Після становлення незалежності України її художнє життя, а також ставлення до культурної спадщини зазнали кардинальних змін у порівнянні з часами Радянського Союзу. З початку 1990-х років монументальне мистецтво для багатьох стало ледь не уособленням пережитків попередньої епохи. Однак, протягом останніх десятиліть утвердилась нова художня практика, в процесі якої суспільство познайомилося з такими напрямками, як «графіті», «мурал» та «стрит-арт». Відокремлення одне-від-одного через визначення понять є важливим й актуальним питанням, оскільки деякі теоретики схильні долучати до «стрит-арту» всі типи зображень, які створюються не комерційними організаціями або безпосередньо владою чи партіями (реклама, агітаційні матеріали), а окремими індивідуумами або цілими спільнотами. Графіті, на думку деяких дослідників, є частиною міського досвіду молоді та молодіжних субкультур, які використовують доступний міський простір для реалізації себе, своїх прагнень. Стрит-арт – значно ширший вид мистецтва, спрямований на комунікацію з максимально великою аудиторією, набагато символічніший та фігуративніший [10].

Муралі можуть слугувати засобом вираження потягу до соціальних змін, вираження протесту або певних прагнень у суспільстві. Міський текст – набір специфічних значень, метафор та образів, наявних у міському просторі і, як наслідок, асоційованих із цим містом. Частиною цього тексту є і муралі. Україна, на рівні з іншими, є країною де живопис муралу розвивається та знаходить підтримку у суспільстві [10].

3.1. Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму.

У даному підрозділі виконується аналіз композиційного пошуку. Розгадаються лінійні, площинні етапи формування композиції, аналізуються пропорційні сітки.

Місцем створення муралу було обрано житлову багатоповерхівку вистою у дев'ять поверхів. Сама стіна будинку має нерівномірну структуру (Іл. 32), що створює певну задачу для виконання і розміщення композиції. Головна мета – це створити просторову, динамічну і одночасно гармонійну композицію, яка буде максимально підкреслювати сюжет художнього твору.

Глибинно-просторова композиція є вершиною творчих можливостей для художника. Вона впливає на глядача не тільки поєднанням площин, об'ємів, а й паузами між ними. Вплив простору незаперечно сильніше, ніж площини або об'єму. Йдеться не про значущість або художню цінність, а саме про ступінь можливого впливу, у просторі вона більша, оскільки глядач належить до нього та огортає його. Вплив гармонійного простору, побудованого за законами гармонії, сприятливо впливає на особистість. Однак, глибинно-просторова композиція вирішує й інші задачі. Так, використовуючи вплив простору, емоційно забарвленого, що несе визначений образ, філософію, можна змусити підкоритися йому. Ця його особливість постійно використовувалася протягом всієї історії людства. Так організовувалися гладіаторські бої, виходи царюючих осіб, інквізиторські дійства і т.ін. Все це робили обмірковано, komponували в просторі елементи (місця глядачів, помости, балдахіни, прапори, і т.ін.). Враховувався кількісний вплив кольору і фактури. Наприклад, золото парчі, червоний колір оксамиту, чорний – сутани, блиск озброєння. Активно використовувалися світлові й звукові ефекти. Гарячі багаття й смолоскипи, барабани, сигнал труби та інші ефекти – все загалом створювало атмосферу, що психологічно впливала на глядача. Те ж саме відбувається і на спортивно-театралізованих виставах (відкриття Олімпійських ігор, гала-концерти, шоу різного роду і т. ін.) [4].

Масштаб визначається правильним застосуванням систем пропорцій. Розділяючи форму на окремі деталі, можна тим самим досягти потрібного масштабу. Форма буде сприйматися більш або менш значущою. Необхідної виразності образу у вигляді масштабу можна досягти, працюючи не тільки з формою, а й грамотно застосовуючи інші образотворчі засоби, такі як колір і фактура. Масштабність твору не визначається абсолютною величиною. Невеликий за розміром твір може мати великий масштаб, висловлювати монументальні образи. І навпаки, значний за величиною твір сприймається часом як камерний. Володіючи таким інструментом, як масштаб, художник здатний створювати різні хвилюючі його художні образи незалежно від розміру твору [4].

3.2. Художньо-технологічні засоби виконання твору.

Підрозділ розглядає художньо-технологічні засоби за допомогою яких буде виконана кваліфікаційна робота. Проводиться аналіз матеріалів, фарб та технік виконання твору.

Основними техніками для створення художнього твору були обрані 2D графіка та техніка акрилового живопису.

Комп'ютерна 2D-графіка – комп'ютерне покоління цифрових зображень – головним чином складається з двовимірних моделей (таких як геометричні 2D-моделі, текст і цифрові зображення) і методів, визначених для них. Термін може також позначати галузь інформатики, яка включає як методи, так і самі моделі.

Комп'ютерна 2D-графіка використовується, головним чином, в програмах, які були розроблені на базі традиційних технологій друку і малювання, таких як книгодрукування, картографія, креслення, реклама, тощо. У цих додатках двовимірне зображення – не просто представлення реального об'єкта, але і незалежний культурний експонат з власним семантичним значенням; тому двовимірні моделі є кращими, так як вони дають більш безпосередній контроль над

зображенням, ніж комп'ютерна 3D-графіка (підхід якої швидше схожий на фотографію, ніж типографію).

У багатьох областях, таких як комп'ютерна верстка, інженерія і бізнес, зображення документа, створеного методами комп'ютерної 2D-графіки, може бути суттєво зменшеним, ніж відповідне цифрове зображення – у 1000 разів, а то й навіть більше. Таке представлення більш гнучке, тому, що воно може бути відрендерено для різних значень роздільної здатності, що робить його придатним для різних пристроїв виведення. З цих причин документи і ілюстрації часто зберігаються або передаються як графічні 2D-файли.

Епоха комп'ютерної 2D-графіки почалася в 1950-х, і ґрунтувалася на пристроях векторної графіки. В наступні десятиліття вони в основному витіснялися пристроями, заснованими на растровій графіці. Мова PostScript і протоколи X Window System були віхами в цій області [5].

2D-графічні моделі можуть об'єднувати геометричні моделі[en] (векторна графіка), цифрові зображення (растрова графіка), набраний текст (з певним змістом, стилем шрифту і розміром, кольором, положенням і орієнтацією), математичні функції, рівняння і інше. Ці компоненти можуть змінюватися і управлятися двовимірними геометричними перетвореннями, такими як паралельне перенесення, обертання, масштабування. У об'єктно-орієнтованій графіці зображення побічно описано об'єктом, наділеним методом самостійного рендеринга – процедура, яка призначає колір на пікселі зображення довільним алгоритмом. Складні моделі можуть бути побудовані об'єднанням більш простих об'єктів в парадигмах об'єктно-орієнтованого програмування [5].

Зручний спосіб створити складне зображення – почати з порожнього «полотна» растрової карти (масив пікселів, також відомий як бітова карта), заповненої деяким однорідним кольором, а потім «малювати» або «вставити» прості ділянки кольору, у відповідному порядку. Зокрема, полотно може бути кадровим буфером для дисплея.

Деякі програми безпосередньо встановлюють колір пікселів, але більшість з них буде спиратися на графічні 2D-бібліотеки і/або відеокарту, яка, як правило, буде здійснювати наступні операції:

1. вставляти зображення у вказане місце на полотно;
2. писати рядок символів з заданим шрифтом, положенням і під заданим кутом;
3. малювати прості геометричні фігури, наприклад, трикутник, з певними кутами, або коло з заданим центром і радіусом;
4. малювати відрізок, дугу або просту криву віртуальним пером заданої ширини.

Текст, форми та лінії візуалізуються з кольорами, обраними користувачем. Велика кількість бібліотек і карт забезпечують колірні градієнти, які зручні для генерації плавно змінюючихся фонів, ефектів тіней і т. д. (Див також: затемнення по Гуро). Піксельні кольори також можна взяти з текстур, наприклад, цифрового зображення.

Малювання пікселів із заданим кольором, як правило, замінює його попередній колір. Тим не менш, багато систем підтримують малювання з прозорими і напівпрозорими кольорами, які тільки модифікують попередні значення пікселів. Два кольори також можуть бути об'єднані більш складним способом, наприклад, шляхом обчислення їх побітового виключного або. Цей метод відомий як інверсія кольору або інверсія кольорів, і часто використовується в графічних цілях користувачем, наприклад для підсвічування, оскільки перефарбовування тих же фігур з тим же кольором буде відновлювати вихідні значення пікселів [5].

Растрова і векторна графіка – це два різних типи форматів цифрових зображень.

Растрова графіка, також відома як растрова графіка, складається з сітки окремих пікселів. Кожен піксель має певний колір і розташування, і в поєднанні з іншими пікселями створює зображення. Растрові зображення зазвичай

використовуються для фотографій, цифрових картин та інших типів зображень, які вимагають високого рівня деталізації та варіацій кольорів. Однак растрова графіка може розбиватися на пікселі при збільшенні або зменшенні масштабу, що може призвести до втрати якості зображення.

Векторна графіка, з іншого боку, створюється за допомогою математичних рівнянь, які визначають форми та кольори об'єктів. Вони складаються з ліній, кривих і фігур, які можна збільшувати або зменшувати без втрати якості. Векторні зображення зазвичай використовуються для логотипів, іконок та інших типів графіки, які вимагають чітких ліній і форм. Вони також ідеально підходять для друку та інших застосувань, де важлива якість зображення.

Основна відмінність між растровою та векторною графікою полягає у способі їх створення та зберігання. Растрова графіка створюється за допомогою пікселів, а векторна – за допомогою математичних рівнянь. Растрова графіка залежить від роздільної здатності, тобто її якість визначається кількістю пікселів у зображенні. Векторна графіка, навпаки, не залежить від роздільної здатності, тобто її якість залишається незмінною незалежно від розміру [13].

Акрилові фарби – водорозчинні фарби на основі акрилової смоли, що вперше були винайдені в кінці 1930-х років та стали комерційно успішними для широкого вжитку в 1950-х роках. Як в'язучий елемент містять воду, яка швидко випаровується, що в свою чергу прискорює висихання. Використовуються в будівельній справі та живописі.

Можуть використовуватися як альтернатива олійній фарбі. Висихають дуже швидко – в цьому їхня перевага перед іншими фарбами. Наносити можна як у дуже рідкому, розбавленому стані, так і у вигляді пасти. Після висихання не утворює тріщин, на відміну від олійних фарб. Фарба трохи блищить, не вимагає закріплення закріплювачами і лаками, має властивість утворювати плівку.

Акрилові фарби і лаки можна використовувати на будь-якій нежирній основі, такій як: скло, дерево, метал, полотно тощо. Свіжа фарба легко видаляється водою, після висихання може бути змита тільки спеціальними розчинниками.

Залежно від ступеня розведення водою або використовуваних наповнювачів (гелів, паст, мастик, клеїв) закінчена акрилова картина може бути схожа на акварельні або олійні зображення, або мати свою унікальну передачу кольору, недосягну в інших областях образотворчого мистецтва.

Акрилові фарби не жовтіють від часу, але при висиханні стають темнішими. Після висихання акрилові картини можна згортати, зберігати і знову натягувати на рамки – фарба не тріскається [1].

Техніка акрилового живопису цілком відповідає потребам сучасних художників. Швидка, практична і багатогранна, ця техніка відображає темп сучасного життя, у якій швидкість і динамізм характеризують і визначають дії кожної людини.

Як людина епохи, художник зобов'язаний прагнути до самовираження і говорити про враження і почуття, які відчуває і пізнає людина протягом усього життя, іноді прославляючи їх, а іноді засуджуючи. Реакція художника на навколишній світ і реальність повинна бути миттєвою. Використовуючи термін, дуже поширений в наш час, вона повинна бути "точно вчасно", що означає - у цей час, без втрати безпосередньо моментальних внутрішніх відчуттів художника.

Якщо реакція і переведення в художній образ відчуттів художника повинні бути швидкими, то йому потрібна проста, але ефективна техніка. Висока багатогранність і простота використання робить малювання акрилом найбільш поширеною технікою в застосуванні на сьогоднішній день, як у живописі, так і в дизайні.

Класичний вид фарб Polycolor цінується і використовується художниками і дизайнерами протягом тривалого часу, в даний час він оновлений і доповнено новими квітами, які володіють надзвичайним потенціалом і дають дивовижні результати і кращу інтерпретацію для всіх видів сучасного живопису, для якого

необхідні альтернативні матеріали, відмінні від традиційних. Це значить, що тепер художник може вільно переказувати роботи з двомірного вимірювання в тривимірне за допомогою захоплюючих матеріалів, здатних перенести творчу ідею безпосередньо на полотно [19].

Основною рисою акрилових матеріалів, без сумніву, є універсальність застосування. Акрил безперечно, найбільш широко застосовуваний в даний час. Він дає художнику можливість створювати об'ємні роботи без будь-яких обмежень.

Акрил володіє надзвичайною міцністю й ідеальний для використання на всмоктуючих і невисмоктуючих поверхнях. Завдяки в'язкій акриловій смолі акрилові фарби Polycolor високостійкі до хімічних і фізичних впливів. Фактично, смола намертво прилипає до поверхні, створюючи шар фарби, стійкий до вологості і різних кліматичних умов, що є обов'язковою умовою для художників, що працюють під відкритим небом, як у випадку з настінним живописом.

Формула Polycolor включає в себе високу концентрацію високоякісних пігментів, тому вони також ідеально підходять для традиційних видів живопису, забезпечуючи високу якість при використанні традиційних поверхонь - полотна та дерева. У цьому випадку ідеальним інструментом для правильного нанесення фарби є пензель [19].

3.3. Етапи виконання кваліфікаційної роботи.

Виконання дипломної роботи поділяється на чотири етапи:

1. Збір аналогів і написання авторської концепції, підбір екстер'єру;
2. Ескізування;
3. Розробка основної композиції за допомогою комп'ютерної 2D графіки;
4. Виконання художнього твору за допомогою акрилових фарб.

Мета першого етапу розробки дипломного проєкту було написання авторської концепції, підбір екстер'єру та збір аналогів, які притаманні тематиці художнього твору, актуальні для концепції.

Тема кваліфікаційної роботи «Розпис житлового будинку в місті Чернівці української оперної співачки Лідії Липковської на тему «Примадонна»». В аналогії входять матеріали, які відповідають діяльності головної героїні, стилізації та художнього задуму творчого проєкту. Героїня твору тісно пов'язана з оперою та театром в якому провела майже все своє творче життя.

Другий етап відмічається розробкою ескізів проєкту, а саме втілення сюжету в композицію, планування масштабування проєкту в стіні, створення композиційної сітки, комбінаторних варіантів та кольорів.

Третім етапом розробки кваліфікаційної роботи є втілення затвердженого ескізу в головній композиції. За допомогою використання графічного редактора, а саме Adobe Photoshop було створено основну композицію з деталями та її подальша підготовка до витворення на форматі за допомогою акрилових фарб.

Четвертим заключним етапом є виконання композиції на форматі акриловими фарбами (форескіз та фрагмент).

Висновки до третього розділу.

Таким чином в розділі було проаналізовано та описано низку практичних та теоретичних задач за допомогою яких було виконано кваліфікаційну роботу.

Було проаналізовано композиційні та технологічні методи виконання художнього твору. Взяті до уваги нові актуальні сучасні методи розробки проєкту, а саме комп'ютерна 2D графіка, за допомогою якої було створено основну композицію.

Також в розділі було зазначено етапи розробки творчого проєкту, він ділиться на чотири етапи та має обґрунтований опис всієї проведеної роботи.

Отже, у ході виконання дипломного проєкту на тему «Розпис житлового будинку в місті Чернівці української оперної співачки Лідії Липковської на тему «Примадонна»» було створено композицію, а саме форескіз проєкту та фрагмент в двох варіантах, як в цифровому, так і традиційному за допомогою акрилових фарб.

ВИСНОВКИ

Отже, обґрунтувавши і проаналізувавши авторську концепцію складаються висновки, що кваліфікаційна робота є актуальною, так як висвітлює історичних постатей України у сучасній інтерпретації мистецтва. Доповнює сторітелінгову складову міста та спонукає жителів і відвідувачів Чернівців цікавитись історією, культурою та оперним надбанням держави.

Таким чином, муралізм вплинув на культурний та творчий розвиток міст. Його початок дав змогу різним художникам і майстрам відкрити для себе і для глядачів нові враження, продемонструвати нові техніки розпису стін та зробити будівлі більш впізнаваними.

Головна мета композиції творчого проєкту є створення муралу з просторовою та динамічною композицією. Центральною постаттю виступає оперна співачка Лідія Липковська, її історію має цікавий та драматичний характер, що має вплинути на композицію.

Отже, проаналізувавши аналоги та провівши аналіз об'єктів та композиційних прийомів було складено певні висновки.

Сюжет тісно пов'язаний з оперною діяльністю головної героїні художнього твору, сама тема оперного театру спокушає та змушує застосовувати гру з простором у композиції, гру з ілюзіями зали та певними кольорами.

Кубізм, у даній роботі, слугує, як певний модифікатор стилізації. Саме кубістичний стиль формоутворення буде використовуватись в авторській подачі дипломного проєкту. Поєднання кубізму з мінімалізмом та використанням геометричних фігур є однією із ключових засобів авторського стилю.

Таким чином в третьому розділі було проаналізовано та описано низку практичних та теоретичних задач за допомогою яких було виконано кваліфікаційну роботу.

Було проаналізовано композиційні та технологічні методи виконання художнього твору. Взяті до уваги нові актуальні сучасні методи розробки проєкту, а саме комп'ютерна 2D графіка, за допомогою якої було створено основну композицію.

Також в розділі було зазначено етапи розробки творчого проєкту, він ділиться на чотири етапи та має обґрунтований опис всієї проведеної роботи.

Отже, у ході виконання дипломного проєкту на тему «Розпис житлового будинку в місті Чернівці української оперної співачки Лідії Липковської на тему «Примадонна»» було створено композицію, а саме фрескіз проєкту та фрагмент в двох варіантах, як в цифровому, так і традиційному за допомогою акрилових фарб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

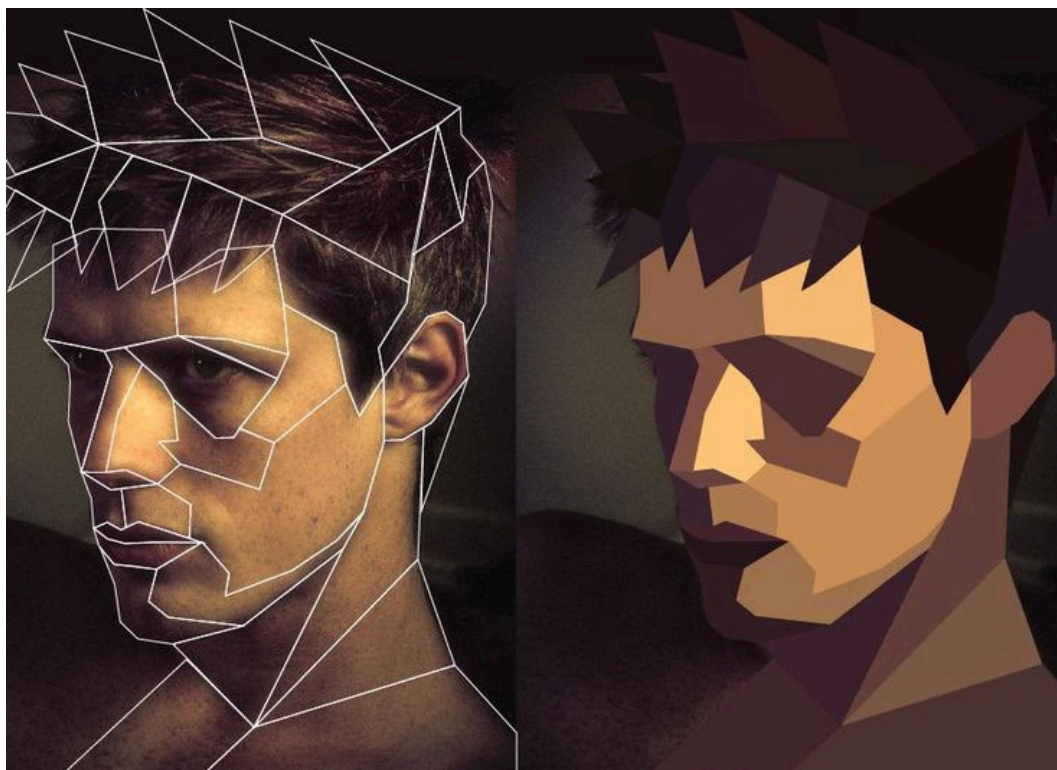
1. Акрил. Вікіпедія : веб-сайт. URL: https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Акрилові_фарби (дата звертання 15.12.2023);
2. Аналог. Архітектура і монументальне мистецтво : веб-сайт. URL: <https://slovyk.me/dict/architecture/аналог> (дата звертання 23.05.2023);
3. Концепція. Вікіпедія : веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Концепція> (дата звертання 23.05.2023);
4. Композиція. Вікіпедія : веб-сайт. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Композиція_\(мистецтво\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Композиція_(мистецтво)) (дата звертання 14.12.2023);
5. Комп'ютерна 2D графіка. Вікіпедія : веб-сайт. URL: https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Комп%27ютерна_2D-графіка (дата звертання 15.12.2023);
6. Кубізм. Вікіпедія : веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Кубізм> (дата звертання 14.12.2023);
7. Лідія Липковська. UkrOperaMusic : веб-сайт. URL: http://ukropera.blogspot.com/2014/12/blog-post_62.html (дата звертання 14.12.2023);
8. Лідія Липковська. Вікідата : веб-сайт. URL: <https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Липковська.html> (дата звертання 14.12.2023);
9. Мурал. Енциклопедія сучасної України : веб-сайт. URL: <https://esu.com.ua/article-70272> (дата звертання 23.05.2023);
10. Мурали як особливий вид вуличного мистецтва: історичні витоки. Всесвітня історія / С. Фарсинга – Москва : ТОВ «Магма», 2015. – 576 с.
11. Опера. Вікіпедія : веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Опера> (дата звертання 23.05.2023);
12. Оперний театр. Вікіпедія : веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Оперний_театр (дата звертання 23.05.2023);

13. Растрова і векторна графіка. Поліграфіка : веб-сайт. URL: <https://poligrafika.com.ua/uk/sho-take-rastrova-ta-vektorna-grafika> (дата звертання 15.12.2023);
14. Стилiзацiя. Вiкiпедiя : веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Стилiзацiя> (дата звертання 23.05.2023);
15. Стилiзацiя в мистецтвi. Вiкiпедiя : веб-сайт. URL: [https://ru-m-wikipedia-org.translate.goog/wiki/Стилизация_\(изобразительное_искусство\)?_x_tr_sl=ru&_x_tr_tl=uk&_x_tr_hl=uk&_x_tr_pto=sc](https://ru-m-wikipedia-org.translate.goog/wiki/Стилизация_(изобразительное_искусство)?_x_tr_sl=ru&_x_tr_tl=uk&_x_tr_hl=uk&_x_tr_pto=sc) (дата звертання 23.05.2023);
16. Стiнопис, сучасний стiнопис. Вiкiпедiя : веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Стiнопис#Сучасний_стiнопис (дата звертання 23.05.2023);
17. Сторiтелiнг. Genezum : веб-сайт. URL: <https://genezum.org/library/storiteling--efektyvnyu-metod-navchannya-ta-vyhovannya> (дата звертання 14.12.2023);
18. Сюжет. Арт-база : веб-сайт. URL: http://artbazar.com.ua/pub/pub_04.php (дата звертання 14.12.2023);
19. Технiка акрилового живопису. Анатолiй Збаранський : веб-сайт. URL: http://zbar.ho.ua/technique_acrylic_painting.html (дата звертання 15.12.2023);
20. Форма i процес формоутворення. UM : веб-сайт. URL: <http://um.co.ua/12/12-7/12-77091.html> (дата звертання 14.12.2023).

СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ,

1. Приклад стилізації;
2. Приклад стилізації на гіпсових фігурах;
- 3 – 5. Приклад стилізації і формоутворення;
- 6 – 9. Приклад стилізації. (Невідомі автори);
- 10 – 12. Приклад стилізації фігур. Художник – Дзюн Такахасі;
13. Приклад стилізації голови (Невідомий автор);
14. Приклад стилізації рук (Невідомий автор);
15. Приклад стилізації в інтер'єрі (Невідомий автор);
16. Приклад стилізації і формоутворення (Невідомий автор);
17. Приклад стилізації фігури в інтер'єрі (Невідомий автор);
- 18 – 28. Аналоги 1 – 11.
- 29 – 31. Ескізи та варіації дипломної роботи.
32. Екстер'єр;
- 33 – 34. Етапи виконання дипломної роботи;
35. Розпис стіни житлового будинку у місті Чернівці української оперної співачки Лідії Липковської на тему «Примадонна». Форескіз;
36. Візуалізація дипломного проєкту.

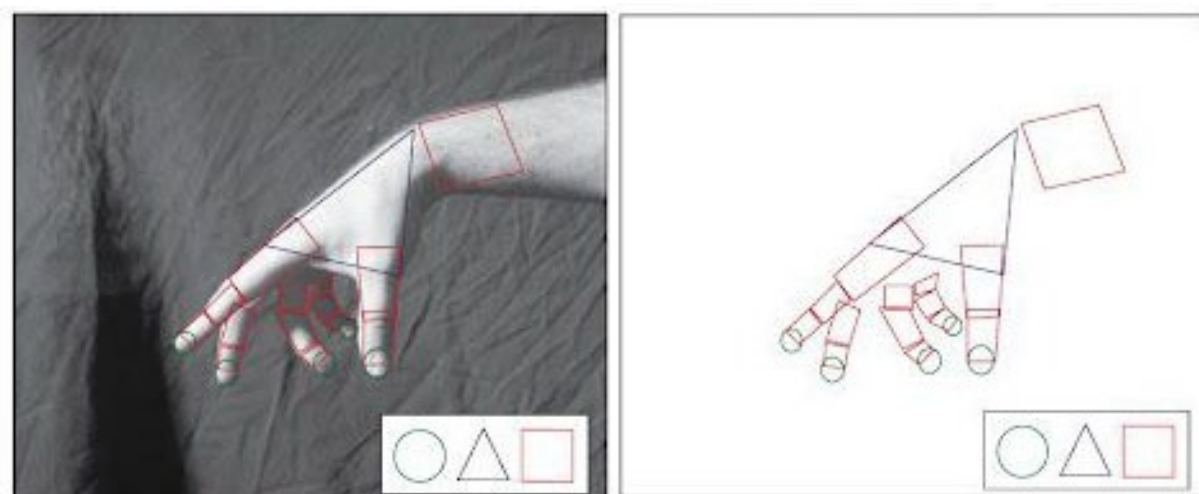
АЛЬБОМ ІЛЮСТРАЦІЙ

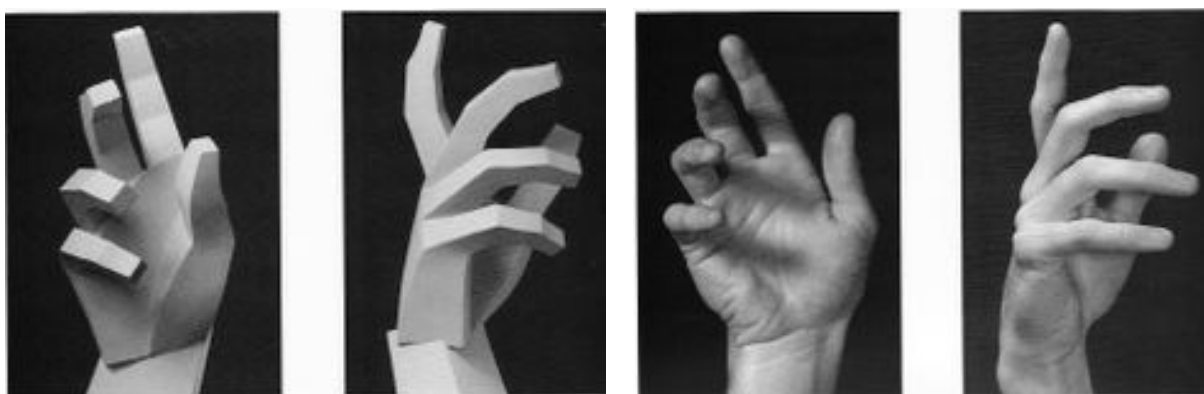
Іл. 1. Приклад стилізації.

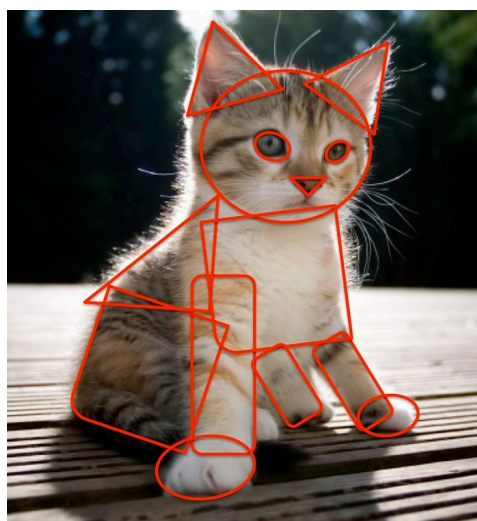
Іл. 2 Приклади стилізації на гіпсових образах.

Іл. 3. Приклад стилізації та формотворення.

Іл. 4. Приклад формоутворення.

Іл. 5 Приклад стилізації та формоутворення.

Іл. 6. Приклад стилізації.

Іл. 7. Приклад стилізації.

Іл. 8. Приклад стилізації.

Іл. 9. Приклад стилізації.

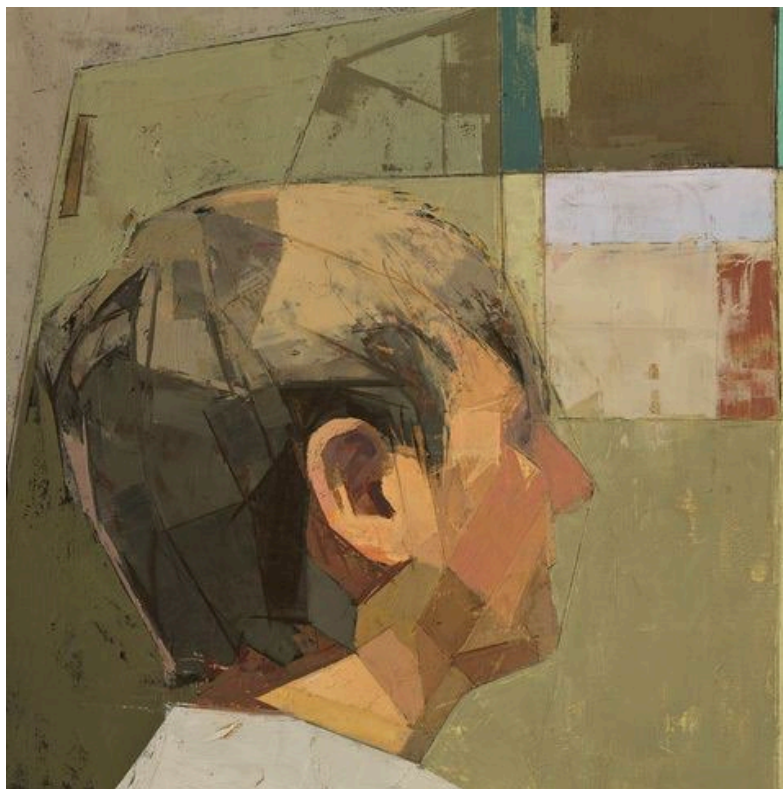
Іл. 10. Приклад стилізації фігур. Художник – Дзюн Такахасі.

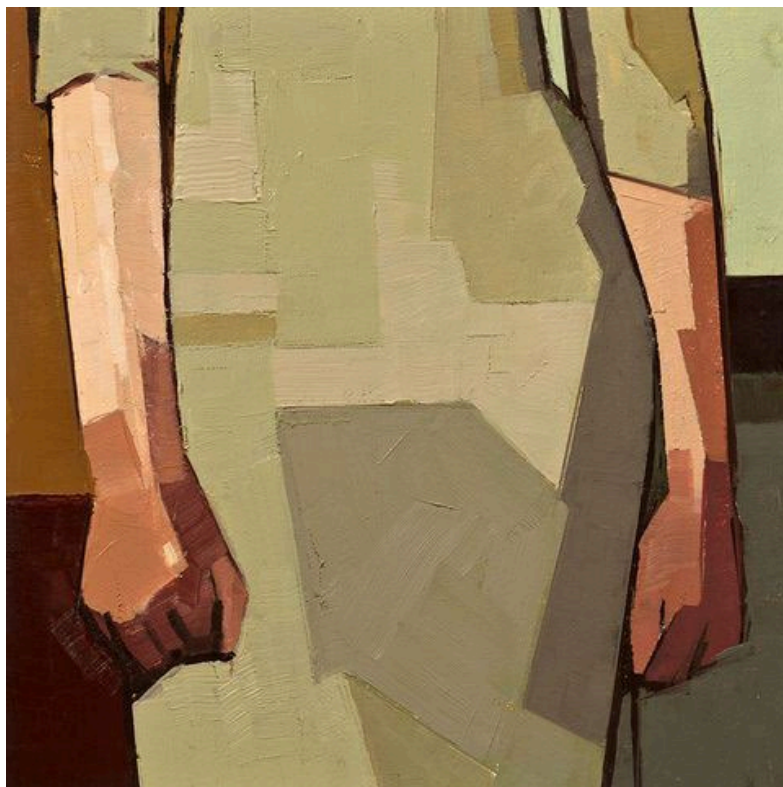
Іл. 11. Приклад стилізації фігур. Художник – Дзюн Такахасі.

Іл. 12. Приклад стилізації. Художник – Дзюн Такахасі.

Іл. 13. Приклад стилізації голови.

Іл. 14. Приклад стилізації рук.

Іл. 15. Приклад стилізації фігури в інтер'єрі.

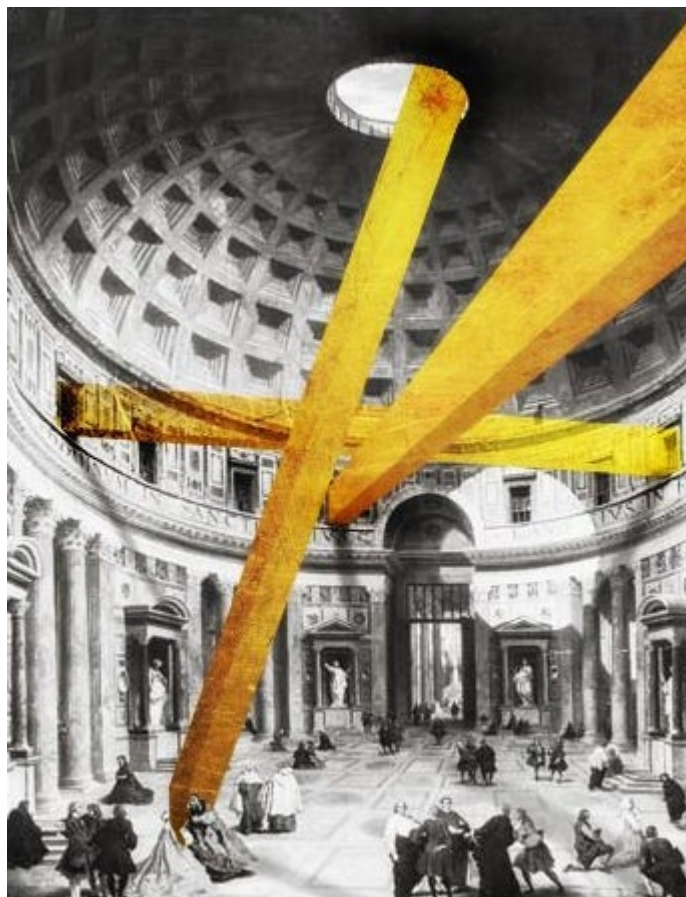
Іл. 16. Приклад формоутворення і стилізації.

Іл. 17 Приклад стилізації фігури в інтер'єрі.

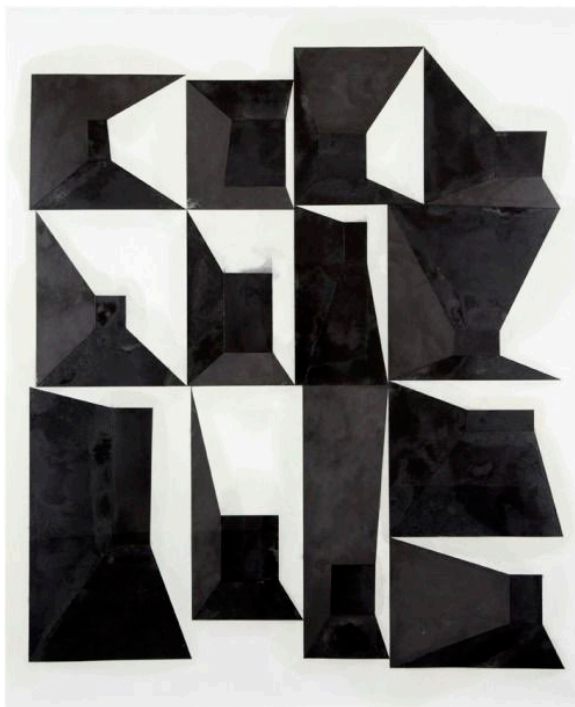
Ил. 18. Аналог 1.

Іл. 19. Аналог 2.

Іл. 20. Аналог 3.

Іл. 21. Аналог 4.

Іл. 22. Аналог 5.

Ил. 23. Аналог 6.

Ил. 24. Аналог 7.

Ил. 25. Аналог 8.

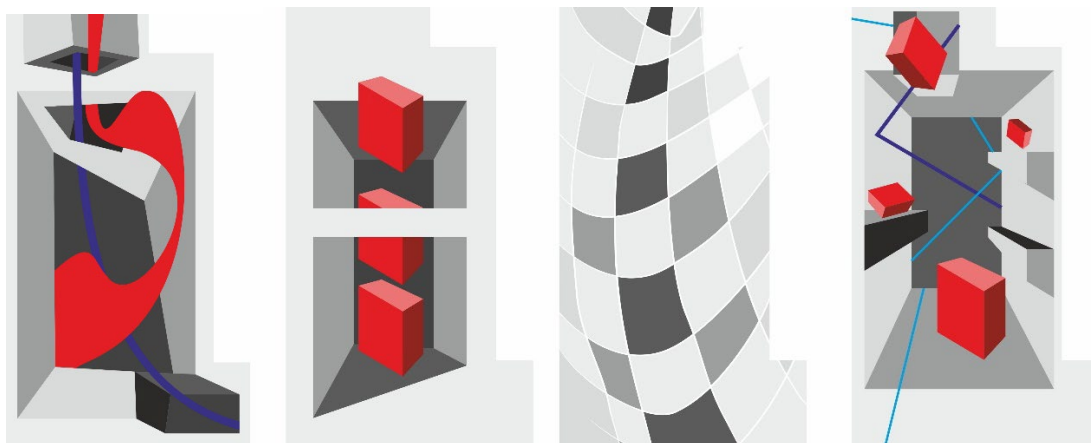
Ил. 26. Аналог 9.

Гл. 27. Аналог 10.

Іл. 28. Аналоги 11. Лідія Липковська.

Іл. 29. Ескізи дипломної роботи.

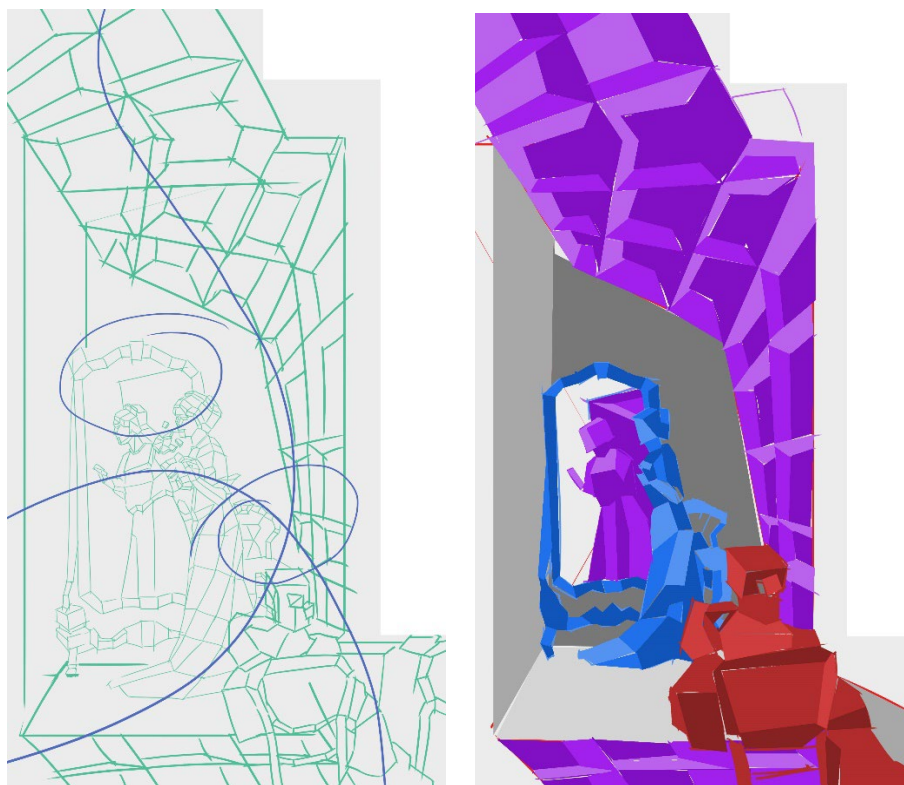
Іл. 30. Ескіз.

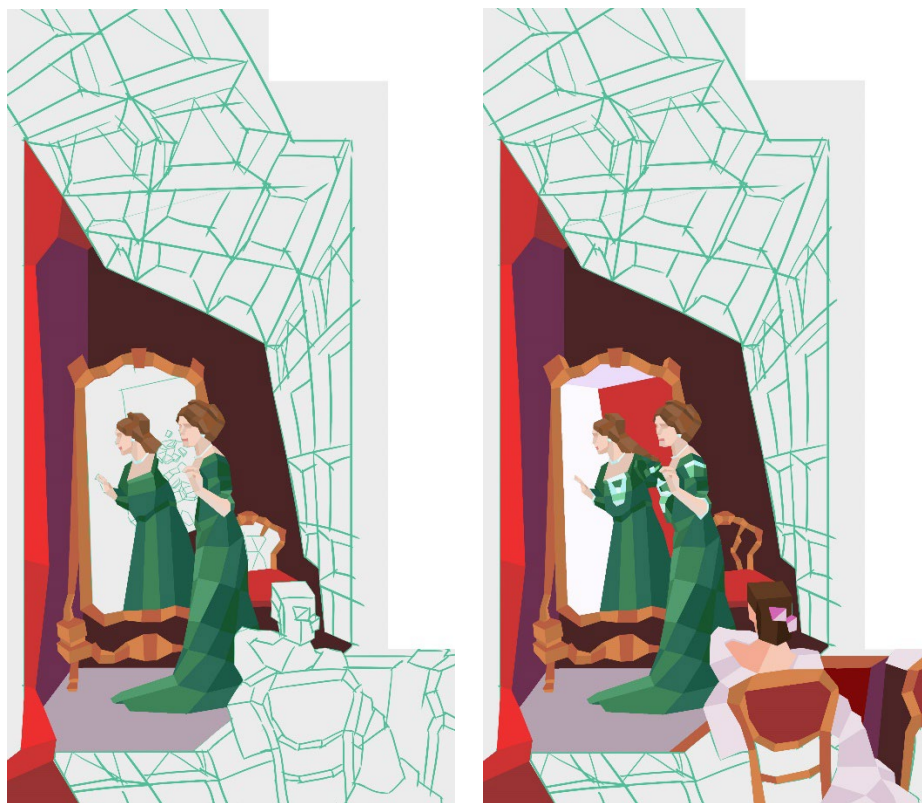
Іл. 31. Варіант розробки композиції.

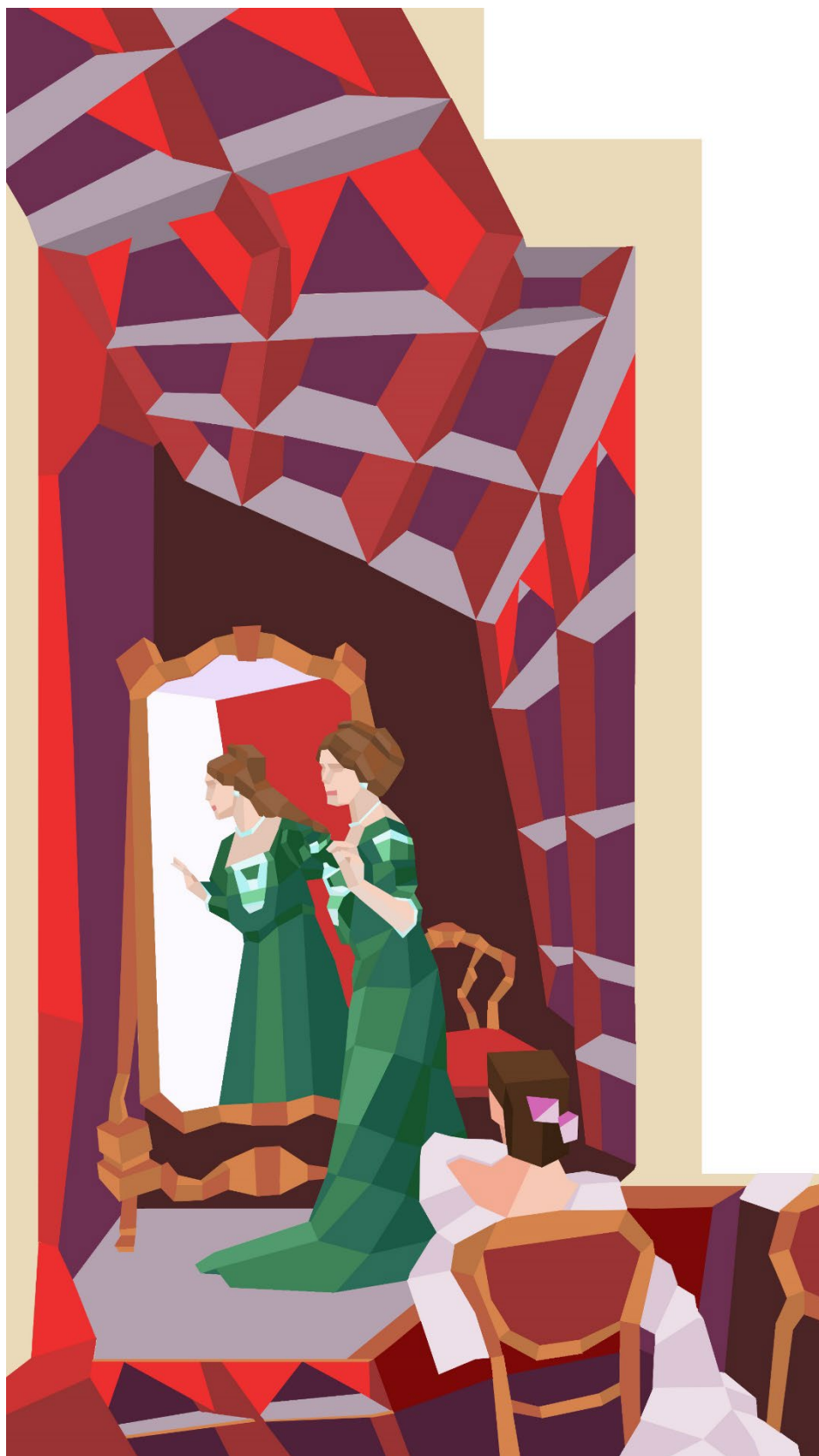
Іл. 32. Екстер'єр.

Іл. 33. Етапи виконання дипломного проєкту.

Іл. 34. Етапи виконання дипломного проєкту.

Іл. 35. Розпис стіни житлового будинку у місті Чернівці української оперної співачки Лідії Липковської на тему «Примадонна». Форескіз.

Іл. 36. Візуалізація дипломного проєкту.